

סיקור על הכנס הארצי לכהנים בעמודי אמצע

למה נגרע?!?

התרגשות רבה אפפה את ציבור הכהנים הענק שהתאסף בכינוס הארצי בשלהי ניסן. [הרחבה על הכנס הארצי לכהנים, ראה בעמודים 6-9]. כהנים רבים חשו כי לא רחוק הדבר שבסיום המעמד האדיר נתבשר פתאום שהגאולה באה.

ההתלכדות הגדולה של כהנים מכל החוגים, שנקבצו ובאו מכל רחבי הארץ לחיזוק לימוד עבודת ביהמ"ק, הוכיחה כי כאשר נוגע הדבר לבקשת ביהמ"ק, לדרישת הגאולה, אין מחיצות אין פירוד לבבות, כולם ממש כאיש אחד.

ההתרגשות העצומה הגיעה לשיאה בפרקי התהלים שלאחר תפלת ערבית, שנאמרו ברוב עם בהשתפכות רבה ובלב הומה. פרקי התהלים מ"ז קל"ב מ"ב נבחרו במיוחד, היות והם מבטאים את געגועי עם ישראל למלכות שמים, מלכות בית דוד ובנין ביהמ"ק. בזמן אמירת הפרקים היתה התחושה כי אמות הספים זעו מכח התפלות, המשיח כבר ממש בפתח והגאולה קרובה מאד.

למגינת לבנו, לא זכינו השנה להקריב את קרבן הפסח במועדו. עד כמה חשובה הקרבת הפסח לפני הקב"ה, כותב החפץ חיים (בהקדמה לעבודת הקרבנות ח"ב), ניתן ללמוד ממה שהטילה התורה כרת על מי שמבטל קרבן זה במזיד. דבר זה אינו קיים בשאר הקרבנות. יותר מזה, מוסיף הח"ח, ממה שהוסיפה התורה מועד שני לקיום מצות ק"פ בחודש אייר, ג"כ רואים אנו כמה חשוב ונעלה קרבן זה לפני הקב"ה, שלא יהיה אחד שיפסיד את הקרבת הפסח. [לגודל חשיבות הקרבן, ערך בס"ד 'מכון תורת הקרבנות' הקרנות מיוחדות במהלך חודש ניסן, המסבירות כיצד ניתן לקיים את מצוות קרבן הפסח בדקדוק ובשלמות הראויה, ראה הרחבה בעמוד 10].

אך מפסוקי התורה לומדים אנו, כי מועד זה לא נקבע מאלי. מועד הקרבת הפסח בחודש השני נאמר לעם ישראל רק לאחר שאנשים מבני ישראל תבעו ודרשו: "למה נגרע?!", למה יגרע חלקנו ולא נזכה להקריב את הקרבן החשוב. הרצון החזק, הכמיהה העצומה להקרבת קרבן פסח, לקיום המצוות האמורות בו, הם אלו שעל ידם זכה עם ישראל במועד הנוסף, שעל ידו יכול כמעט כל יחיד ויחיד לזכות בהקרבתו.

נמצינו למדים, כי רק על ידי התפלות הרבות, הרצון וההשתוקקות למצוות הקרבנות המתקיימות בביהמ"ק, רק כך נזכה שיתגלה כבוד מלכותו עלינו, ויבנה לנו את בית הבחירה. בידינו הדבר, בנו תלויה הגאולה, כמדת השאיפה והדרישה לבית גדול וקדוש זה, כך נזכה לראותו בנוי במהרה, כהנים בעבודתם ולויים בשירים ובזמרם בב"א.

עיונים בהלכה

הרה"ג רבי צדוק קורץ שליט"א

בדין חציצה בין רגלי כהנים לרצפה

איתא בגמ' זבחים לה. שבח הוא לבני אהרן שיהלכו עד ארכובותיהן בדם. ומקשה הגמ' והא דם הוא חציצה, לח הוא ולא הוא חציצה דתנן דם והדיו והדבש והחלב יבישין חוצצין לחין אין חוצצין. וע' חזו"א מקוואות תנינא ס"ו סק"ח דנחלקו הראשונים אי לח אינו חוצץ משום דלח לא חשיב הפסק או משום דלח אינו מקפיד. והקשה לדעת הראשונים דהוא משום דאינו מקפיד, מאי מהני הכא דאינו מקפיד, והא בעינן שיעונו רגליו ברצפה והווי חציצה בכולו, ולא מהני הא דאינו מקפיד אלא ברובו אבל בכולו אף אינו מקפיד חוצץ מדאורייתא (ע' יבמות עח:).

וע' קה"י טהרות סי' נח שהאריך בזה עד שרצה לומר מכח קושיא זו דע"כ להני שיטות דיש בלח משום חציצה ורק דאינו חוצץ משום שאינו מקפיד וממילא בכולו חוצץ, ס"ל דדין רוב ומיעוט אינו נדון לפי רוב ומיעוט המקום הצריך שמירה מחציצה אלא לפי רוב ומיעוט כל הגוף וכל שהוא מיעוט כלפי גופו, הרי זה מתבטל לרוב. אלא דלא ניחא ליה בזה שהרי קיי"ל לענין נט"י (באו"ח סי' קסא ובמ"ב שם) דמיעוט שאינו מקפיד נמדד לפי המקום הטעון נטילה. והביא שם בהמשך דנחלקו בזה השבות יעקב והסד"ט ע"ש.

ולכא' היה אפשר ליישב ע"פ שי' התוס' זבחים כד. במה שאמרו בגמ' שם מנלן (דבעינן עומד ע"ג הרצפה בלא חציצה) "דתנא דבי רבי ישמעאל הואיל ורצפה מקדשת וכלי שרת מקדשים מה כלי שרת לא יהא דבר חוצץ בינו לבין כלי שרת אף רצפה לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הרצפה". ופירשו התוס' דילפי' שלא יהא חוצץ בנגיעת רגליו לרצפה שהיא מקדשת אותו לעבודה, כשם שצריך שלא תהא חציצה בין גופו לבגדי שרת המקדשין אותו, (ודלא כפירש"י שם). ולפי"ז אין הביאור שרגליו טעונות נגיעה ברצפה מצד עצמם, אלא שהם חלק מגופו הטעון נגיעה ברצפה לצורך קידוש, וממילא הברש שתחת רגליו הוה מקצת גופו ולא כל גופו, ומהני בזה הא דאינו מקפיד ומש"ה אין הדם שברצפה חוצץ.

[ואף אם נאמר דלענין שאר בגדים המקדשים את גופו זנים כל בגד לעצמו ומשערים רוב ומיעוט כפי מקום נגיעת אותו בגד שעליו זנים, וכגון שאם תהיה חציצה מתחת כל הציץ לא נחשיבו לפי כל הגוף אלא לפי מקום הציץ, ולא יועיל אינו מקפיד כיון דחשיב חציצה בכולו, מ"מ לגבי רצפה דילוף משאר בגדים י"ל דטפל הוא לכל הבגדים ואינו דין עצמי של נגיעת רצפה ברגליו וחשיב כחלק מדין נגיעת כל גופו בבגדי קדש. וכע"ז נמצא בשי' הרמב"ם פ"ב ממקוואות ה' ט"ו דמקום שער שנתרבה לטבילה מאת הטפל לבשרו נחשב רובו ומיעוטו אגב כל הגוף וכפי שפי' בחי' מן רי"ז הלוי שם. ואע"פ שאין ראייה לדבר, זכר לדבר מיהא איכא].

בית יער הלבנון
תגובות לגליונות קודמים

מערכה לקטורת במקום המזבח

הגאון רבי חיים מאיר הלוי שטינברג שליט"א

בגליון 18 במדור גפן של זהב כתב הרה"ג ר' שמעון ארנטרוי שליט"א להסתפק אי המערכה לצורך הקטרת הקטורת צריכה להיות דוקא על המזבח החיצון או דמהני לעשות המערכה גם במקום המזבח. ובגליון כ' חזרו ודנו בזה.

ובמק"ד סי' כ"ז אות ב' כתב בפשיטות דהגחלים להקטרת הקטורת צריך שיהו דוקא מהמזבח החיצון, וכתב דמוכח כן ביומא, ולפ"ז כתב עוד דכשאין מזבח החיצון א"א להקטיר קטורת. הרי דהבין דלא שייך לעשות מערכה לקטורת במקום המזבח. ובס' משמר הלוי זבחים סי' קב כ' שכן צידד הרה"ג דב לנדו שליט"א. ועי' במשמר הרש"ם סי' מ"ט אות ב', ומש"כ בזה במשנת חיים בראשית סי' ס"ד מאות ב' ואילך.

ביאת מקצת באיסורי כניסה למקדש

הרה"ג רבי יעקב ישראל ויזל שליט"א

במש"כ ידידי הרה"ג ר' יוסף שמעון פרסר שליט"א בגליון 19 לחדש שאין איסור ביאה ריקנית בביאה במקצת. אף שוודאי כן הוא מסברא שאין זה שייך אלא באיסור טומאה שנאסרה דומיא דמגע, (שהרי נאסר אף להכניס טומאה בלאו, ודנו בזה באחרונים אף לאסור בהכנסת יד של טומאה דהוי ממש דומיא דמגע), אבל לאיסור ביאה ריקנית מסתבר שצריך עכ"פ ביאת רובו. אלא דקצת יש לפקפק בזה ממה שמבואר בגמרא ביומא לא. שביאה במקצת מחייבת טבילה בכניסה לעזרה, ולדעת תוס' שם נראה (עיי"ש באחרונים) שזהו אף לבן זומא שאין טבילה זו משום סרך טומאה אלא דילפינן לה מטבילות דכהן גדול, ומבואר בזה שנחשב אף ע"י ביאת מקצת כבא אל הקודש להצריכו טבילה, אלא שיש לומר שגם שם ענין הטבילה שייך לטהרת גופו ועל כן אף אבר אחד מחייב טבילה.

ונראה דהא וודאי דלא מספקא על איסור ביאת פרועי ראש ושתויי יין לדעת הרמב"ם שאסר בהם אף בלא עבודה, שבזה וודאי אין זה אלא בביאת כולו שראוי עכ"פ לעבודה שהרי בעינן שעת עבודה. אבל יש להסתפק לדעת התוס' שנאסרה ביאה בלא רחוק ידים ורגלים אף בלא עבודה, שיתכן שיש לאסור אף בביאה במקצת, כיון שהוא חיוב בעצם מחמת הביאה, ולא מחמת שעומד לעבודה. ויל"ע בזה.

אם צריך להקדיש קרבן ציבור בפה

הגאון רבי חיים מאיר הלוי שטינברג שליט"א

בגליון 18 הובאו דברי המק"ד דק"צ הנקנה מכספי תרוה"ל קדוש רק בקדושת דמים, וצריך להקדישו בפה לקדושת הגוף ע"מ להקריבו.

ובגליון כ' כתב ידידי הרה"ג ר' משולם משולמי שליט"א לסתור

את דבריו מיומא ס"ב ב' דמבואר לפני הגרלה חייבין על השעירים אם שחטום בחוץ הואיל וראויים לשעיר הנעשה בחוץ. [כן כ' הכותב בשם המאירי והחזו"א, ולא היה צריך לזה, דהא מפורש בגמ' דהטעם הוא משום דראוי לשעיר הנעשה בחוץ]. ואם חייבין עליהן לפני הגרלה – ע"כ היינו משום דנקנו מתרוה"ל, וכן משמע במאירי שם, הרי דק"צ הנקנה מתרוה"ל קדוש בקדושת הגוף בלי להקדישו בפה, ולא כד' המק"ד.

ואמנם במאירי משמע דע"י שנקנו השעירים מתרוה"ל חיילא עלייהו קדושת הגוף, ולכן חייבין עליהן בחוץ לפני ההגרלה, ודלא כמק"ד. אך בגמ' שם אין לזה הכרח, די"ל דאמנם לא חל עליהם קדושת הגוף בקנייתם מתרוה"ל, והא דחייבין עליהן בחוץ לפני הגרלה הואיל וראויים לשעיר הנעשה בחוץ, היינו משום שהקדישום בפה לפני שהגרילו עליהן, דהרי ההגרלה אין בה כדי להקדיש את השעירים לקרבן חטאת, וכל מה שעושה ההגרלה הוא בירור השעירים מי מהן לשם ומי מהם לעזאזל, ואם יגרילו בלי לקרוא שם חטאת עליהם בתחילה – לא עשו ולא כלום. וכיון דהקדישום לשם חטאת לפני ההגרלה לכן חייבין עליהן בחוץ. אבל אין הוכחה שע"י קנייתם מתרוה"ל חלה עליהן קדושת הגוף.

הרה"ג רבי אברהם גודמן שליט"א

בגליון מספר כ' הביא הגאון ר' משולם משולמי שליט"א דהא דאיתא ביומא (סב:) שחייבים על שחיטת שני השעירים בחוץ, וכתב שמבואר בזה שיש בהם קדושת הגוף משעת קנייתם, והקשה על האחרונים שנקטו שאין בהם אלא קדושת דמים.

והנה מצינו ביומא (סג.) שהיה הו"א לחייב בחיוב שחוטי חוץ על קדשי בדק הבית שנקראו קרבן, וילפינן מקרא 'ואל פתח אהל מועד לא הביאו', דרך הראוי לפתח אהל מועד חייבין עליו וכו'.

והנה לפי הו"א של הברייתא יש חיוב שחוטי חוץ על קדושת דמים, אלא שנתמעטו משום שאינם ראויים לבוא אל פתח אהל מועד, ומצינו שהיה מקום לחייבם באיסור זה אע"פ שאינם קדושים בקדושת הגוף, ומבואר שאין זה מן הנמנע לומר שיש חיוב שחוטי חוץ על קרבנות שנתקדשו בקדושת דמים גרידא.

וממילא יש לומר שלעולם שני השעירים אינם קדושים אלא בקדושת דמים ומ"מ חייבים עליהם בחוץ משום שהם ראויים לבוא אל פתח אהל מועד שהרי אחד מהם יהיה חטאת, אבל שאר קדושת דמים שאינם ראויים לבוא בפנים כלל אין בהם איסור שחוטי חוץ.

ויש להוסיף דהנה השעיר לעזאזל כפשוטו אינו קרבן כלל ואינו קדוש בקדושת הגוף, ואם נאמר ששני השעירים נתקדשו בקדושת הגוף א"כ צ"ב קדושת השעיר לעזאזל להיכן הלכה, אבל אם נאמר שבקניית שני השעירים לא חלה עליהם אלא קדושת דמים א"ש.

כלילה.

הרה"ג רבי יעקב שולביץ שליט"א

במה שהעיר הגאון רבי יוסף ברמן על דברי הגרעק"א, נראה שהיה כתוב ברעק"א או"ב בראשי תיבות, והמדפיסים פתחו בטעות אם ובנה, ולא אותו ואת בנו או אב ובנו.

וכיוצא בזה הקשה בהגהות מהרש"ם שם בשם מעין החכמה, ושם באמת איתא דהקו' על אב ובנו וכן הוא בחת"ס חולין דף ע"ט, וע"ע משמר הלוי (תמורה סי' ל"ד ד"ה ובעיקר).

דין סמיכה בעזרה

הרה"ג רבי יצחק ליסיוצין שליט"א

בגליון 19 הקשה הרש"ד רודמן שליט"א לרמב"ם (עשה כא) דאיסור ישיבה בעזרה הוא ממורא מקדש, א"כ גם סמיכה אסורה מחמת זה, ואין יפרש בגמ' זבחים יט: דמקשה על קידוש יו"ר 'וליתב מיתב ולקדש', הרי אינו סובר כתוס' שם המתירים סמיכה, וגם עמש"כ תוס' יומא כה. דלצורך עבודה שרי לישב, כתב המנ"ח (רנד ו) דהרמב"ם לשיטתו פליג בזה.

ונלע"ד ליישב עפ"י מש"כ במ"ב (סי' קמ"א סק"ה), שאם היתה הס"ת ארוכה וגדולה הרבה והקורא והעולה א"א להם לראות בראש הדף אם לא כששוחין סמוך לס"ת ועי"ז באים לידי סמיכה על השלחן, יש להתיר שהרי נראה לכל שאין סמיכה זו דרך גאווה, דזה הוא רק כשעומד זקוף וסמוך. ולפי זה י"ל, דה"ה לגבי סמיכה בעזרה היכא דבא לקדש ידים ורגלים שצריך להניח ב' ידיו זו ע"ג זו ועל גבי ב' רגליו זו ע"ג זו, שמפורש בגמ' שם שא"א לעשות כן בלא סמיכה, דגם בזה נראה לכל שאין סמיכה זו דרך גאווה כי אינו עומד זקוף וסמוך. ורק לגבי אכילת קדשים בישיבה כתב המנ"ח דלרמב"ם גם לצורך עבודה אין היתור, כי ישיבה ממש שפיר נראית דרך גאווה.

רישום חיוב קרבן חטאת

הרה"ג רבי אלי כהן שליט"א - תפרח

כבוד מערכת תורת הקרבנות

התועדת רק לאחרונה למפעלכם הנשגב ושמחתי עד למאד. ויה"ר שנזכה לקיים למעשה כל הלכות בהמ"ק וקדשיו בב"א.

בגליון 19 דקדק הרב פרסר שליט"א מדברי הרמב"ם שלא הביא את הנידון אם יש לאדם לכתוב חיוב חטאת שנתחייב בו. ויל"ד דאין בזה ראייה כלל, דהרי ידוע שהרמב"ם אינו מביא אלא הלכות המפורשות בתלמודים, [והכא הובא ד"ז רק במעשה דר' ישמעאל שנהג כן]. אלא שיש להקשות אמאי לא הביא דינא דר' אלעזר [יומא פ' א'] האוכל חלב בזה"ז צריך שיכתוב וכו'. וע"ז י"ל כמ"ש במראה"פ [ירו' חגיגה פ"א ה"ב] דדין זה תלוי בפלוגתא אי שיעורין נשתכחו בימי אבלו של משה והחזירן עתניאל בן קנז וכו' או דהללמ"ס הן ולא

הפסק בדיבור בין סמיכה לשחיטה

הגאון רבי חיים מאיר הלוי שטינברג שליט"א

בגליון כ' כתב הרה"ג ר"א ל קצצ'קוב שליט"א להוכיח דאם הפסיק בדיבור בין סמיכה לשחיטה אינו תיכף לסמיכה שחיטה, ממש"כ בברכת יהונתן לשו"ע סי' קס"ו [וכ"כ בכו"פ סי' י"ט] דמ"ש בתוס' דשיעור תיכף וכו' הוא כ"ב אמות, כ"ז אם הוא באותה רשות, אבל ברשות אחרת אפילו פסיעה אחת הוא הפסק. והרי ברש"י בפסחים ק' ב' כתב דשינוי מקום הוא הפסק משום היסח הדעת, ומכאן דאף דיבור כיון שיש בו היסח הדעת מבטל דינא דתיכף וכו'.

הנה בעמק ברכה עמ' נ"ו גם כתב דב' רשויות לא הוא תיכף אף בפסיעה אחת, וביאר זה ע"פ דברי הרמב"ם בהל' מעה"ק פ"ג הי"ב במקום שסומכין שוחטין ותיכף לסמיכה שחיטה, והיינו דבעינן לשחוט במקום הסמיכה, וגם להסמיך את השחיטה לסמיכה, ועי"ש בכ"מ. ולכן אם הסמיכה והשחיטה לא היו באותה רשות - לא נתקיים הדין "במקום שסומכין שוחטין", ולפ"ז אינו משום היסח הדעת כדעת הכותב, ואין ללמוד מכאן דדיבור מפסיק בין סמיכה לשחיטה.

ובעמק ברכה הוסיף דאין ללמוד מכאן לנטילת ידים דבעינן באותו מקום, דרק גבי שחיטה דבעינן שתיעשה במקום מסוים בעזרה או בצפון, א"כ המקום הוא מדיני השחיטה, ולכן שייך דב' מקומות הוא הפסק, אבל גבי נט"י אין משמעות למקום, ולכן בזה י"ל דב' מקומות אינו הפסק.

בענין הבאת אם ובנה לקרבן ציבור

הרה"ג רבי שמואל ליבוביץ שליט"א

מה שהעיר הגאון ר' יוסף ברמן שליט"א בגליון כ' על דברי הגרעק"א יומא ס"ד, שהקשה דאיכא לאוקמי דשני השעירים הם 'אם ובנה', והרי אין נקבה באה לקרבן ציבור. נראה דל"ד 'אם ובנה' אלא 'אב ובנו' וכדעת חנניא שאף על האב חייבים באותו ואת בנו, ולהלכה ביו"ד נפסק להחמיר מספק. ואף שאינו לכו"ע ניחא ליה לאוקמי בהכי דמשמע מלשונו שהוא ציור יותר פשוט [ואף שאינו לכו"ע אפשר לאוקמי ברייתא בכה"ג].

הרה"ג רבי שלמה מאיר שליט"א

בענין שאלת רבי יוסף ברמן שליט"א בגליון כ' על דברי הרעק"א ביומא ס"ד, יש לציין לדברי הגר"ש ברמן זצ"ל בספר 'אשר לשלמה' מועד בהשמטות לסימן נ"ה אשר כתב בזה הלשון, אולם עיקר קושית הגרע"א אינו מובן דאין יתכן לאוקמי דהב' שעירים הם אם ובנה, והרי שני שעירים היו זכרים, ואולי כוונתו דנוקים כחנניא דסובר דאותו ואת בנו נוהג בזכרים, אכן לפי זה מאי קושיא, דרבא בעי לאוקמי גם אליבא דרבנן, ועוד דהגרע"א כתב להדיא דנוקמי דהב' שעירים הם אם ובנה, וזה תימה. עכ"ל.

ונתבאר דדברי הרע"א תמוהים, ועל כגון זה נאמר כסוה

נראה דאף קודם המיתה מתכפר לו אלא דהתם מיירי היכא שלא נודע לו חטאו, ובזה י"ל דאף שעשה תשובה מספק מ"מ אין תשובתו שלימה. וכמש"כ ר' יונה [ברייתא מס' ברכות] דמה"ט איכא שיעור ב' סלעים לאשם תלוי, דצריך להתכפר בכפרה יותר גדולה מכפרת חטאת, משום דלא עביד תשובה שלימה כיון שאין לו ידיעת ודאי.

אך באמת נראה דאף היכא דאית ליה רק ידיעת ספק, נמי סגי ליה בתשובה כדי שיתכפר לו חטאו, וכן משמע מסתימת לשון הרמב"ם שם דהתשובה מכפרת על כל העבירות, ולא חילק בין היכא דשב מודאי או מספק. ומה דהגמ' בשבועות אמרה דהמיתה ממרקת משום דהתם מיירי בזמן שביהמ"ק קיים, דקאמר בגמ' דשעיר הנעשה בפנים תולה על עבירות שלא נודע לו חטאו, ופרין עלה דכיון דאינו מכפר למה תולה, ומשני דאם מת קודם דאתידע ליה אין לו עוון, וע"ז פרין דהיכא דעביד תשובה המיתה ממרקת לו חטאו וא"צ לכפרת השעיר, אבל בזה"ז דליתא לכפרת קרבן שפיר י"ל דסגי ליה בתשובה.

עוד כתב [שם] דהיכא דעביד תשובה ומת כיון שנתכפר לו חטאו נפטר מחיוב חטאת, אולם מדברי הרמב"ם מוכח דאף היכא שנתכפר לו חטאו ע"י תשובה ומיתה לא נפטר מחיוב קרבן, דהנהגה בהלכות שגגות [ג-ט] כתב הרמב"ם דחייבי חטאות ואשמות שעבר עליהן יוה"כ חייבין להביא כפרתן לאחר יוה"כ. ואם כדבריו הו"ל למימר דאבל היכא שנתכפר לו במיתתו תו"א צ"ל להביא כפרתו. והמתבאר לפי"ד דכפרת חטא שלא ע"י קרבן אינה פוטרת מחיוב קרבן. ויש להאריך בכל זה עוד ואכ"מ.

רשום חיוב קרבן זיבה

הרה"ג רבי נ. רוזנסקי שליט"א

בגליון 19 דנו בנתחייב חטאת על חטא, אם יש לו לרשום זאת בפנקסו כדי שיזכור להביא כאשר יבנה בית המקדש. ושוב דנו אם נוהגים לרשום כל חיוב חטאת או לא.

אבל עדיין יש מקום לשאול על הא דלא מצינו שרושמים חיוב קרבנות של זיבה, המצוי בכל ראייה בלא עת נדתה, ולאחר הבירור לא עלה בידי טעם ראוי לדבר זה.

ואפשר שיש להבין זאת עפ"י מה שנראה בדברי הרמב"ן בהלכות נדה פ"ה אות ט"ז בטעמא דחומרא דרבי זירא שבנות ישראל החמירו על עצמם, שיסוד הדבר הוא שלא יהיה צורך למנות גם ספירת זבה והטעם כדי שלא יגיעו לידי טעות כמבואר בסוף דבריו. ועי"ש ברמב"ן שכתב במה שדן לגבי קביעת הווסת בימי נדה וזיבה, 'שאם אתה מנהיג כדן הזה עכשיו הרי החזרת בנות ישראל למנות ז' וי"א דבר שכבר נשתכח מהן לגמרי'.

ונמצא שהגדר בתקנת חז"ל היה להסתיר את ימי הזיבה כדי שלא יבואו לטעות בזה וכגון להחשיב ראייה אחת של נדה כשומרת יום כנגד יום. ועפ"י זה מיושב הא דאין רושמים חיוב קרבנות זיבה, משום שאם כל אחד היה מחשב את ראיות הזיבה לצורך הבאת קרבן, ממילא נפלה התקנה בבירור. ועדיין יל"ע בזה.

נשתכחו [עי' יומא שם], דר"א ס"ל דנשתכחו וכו' ולכן צריך לרשום אמנם הרמב"ם פסק כר' יוחנן דלא נשתכחו כמש"כ פי"ד ה"ב, ולכן לא הביא דינא דר"א.

עוד יש להעיר על מש"כ דמבואר במתני' דיומא פ"ו דאם לא עשה תשובה ומת אין המיתה מכפרת, הנה יעויין תוס' שבועות י"ג א' ד"ה עומד במרדו דס"ל דרק עצם המיתה אינה ממרקת אא"כ עשה תשובה, אבל הדינים והיסורים שאחר מיתתו ממרקין אף בלא תשובה, וצ"ב בזה.

הרה"ג רבי יעקב משה הכהן גהן שליט"א

בנין מה שהאריך הגאון ר' יוסף שמעון פרסר שליט"א בדברים נחמדים, במחויב חטאת בזמן הזה אם צריך לרשום חיוב.

נראה קצת לדון בדברים, במה שהוכיח מהטור בסימן ש"א שאלוהו יאמר מי חייב חטאת ולכן אין נפק"מ בשעורים של חיוב חטאת בזמן הזה, לענ"ד אין ראייה די"ל שאלוהו לא יהיה נאמן לומר מי מחויב, שהרי חיוב חטאת זה חיוב ממון על הגברא, ואין יהיה אלוהו נאמן בזה, אלא כוונת הטור שאין נפק"מ לזמן הזה, כיון שאפילו אם צריך לכתוב שנתחייב קרבן, מ"מ אם יש לו ספק יכול לכתוב שעשה מלאכת איסור בשבת והוא מסופק אם חייבים חטאת באופן הזה, וכשיבוא אלוהו כבר תהיה הכרעה לזה, אבל בזמן הזה אין נפק"מ בזה.

באותו ענין, ראיתי בספר מלכים אומניך [להגר"י זילברשטיין שליט"א] בעמוד י"ב, שהביא מבעל השבט הלוי שליט"א בשם החת"ס בשם רבו רבי נתן אדלר זצוק"ל שביאר מהו שאמר ר' ישמעאל אני אביא חטאת שמינה, אלא שר' ישמעאל עבר מלבד האיסור להטות את הנר גם על איסור דרבנן שלא לקרוא לאור הנר, ועל זה אמר שהחטאת שביא על מה שהטה את הנר, יועיל לכפר גם על איסור זה.

ומבואר בזה חידוש, שאע"פ שאין חטאת מכפרת על שני עבירות, מ"מ אפשר לכלול בתוך החטאת כפרה גם על איסור דרבנן שאין עליו חיוב קרבן. ויל"ד היכא דעבר על איסור דאורייתא שיש בו ספק אם חייבים עליו חטאת, כגון שיש בו ספק בשיעור, האם יכול לכלול בתוך הכפרה של הקרבן גם איסור זה, או שרק באיסור דרבנן כיון שאין כלל חיוב קרבן שייך לכלול אותו בכפרת הקרבן.

הרה"ג רבי חיים יעקב פולץ שליט"א

כבוד מערכת תורת הקרבנות

בגליון יט במדור עיונים בהלכה כתב הרה"ג רבי יוסף שמעון פרסר שליט"א בענין חיוב חטאת בזה"ז.

ולענ"ד יש לדון בדבריו, דהנה מש"כ שמי שנתחייב בכפרת חטאת ועשה תשובה ומת א"צ כפרה, משום שנתכפר לו במיתתו. לכא' מדברי הרמב"ם [תשובה – א-ג] נראה דנתכפר לו אף קודם מיתתו, שכן כתב וז"ל בזה"ז שאין ביהמ"ק קיים ואין לנו מזבח כפרה אין שם אלא תשובה והתשובה מכפרת על כל העבירות וכו' ועיצומו של יוה"כ מכפר לשבין עכ"ל. ומבואר מדבריו דבזה"ז סגי בתשובה ויוה"כ לכפרת החטא.

ומש"כ להוכיח מהגמ' בשבועות [ח:]: דהמיתה ממרקת,

אם בעל מום כשר לשחוט לכתחילה

הגאון רבי חיים מאיר הלוי שטינברג שליט"א

בגליון כ' כתב ידידי הרה"ג ר' שמואל רוזנר שליט"א להוכיח דשחיתת קדשים כשרה בבע"מ. ויש להוסיף דבפרשת בע"מ נאמר בויקרא כ"א-כ"ד וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל ישראל. וכתב ראב"ע וטעם אל כל בני ישראל, שלא יזבח להם שלמים בעלי מומין, לולי הקבלה. ופ' במשך חכמה את דבריו כי בא להזהיר דגם בני ישראל השוחטין את שלמיהן לא יהיו בע"מ. לולי דברי הקבלה, ובאמת משנה ערוכה זבחים ל"א ב' כל הפסולין ששחטו שחיתתן כשרה, עי"ש, ובמשנת חיים ויקרא סי' צ"ה אות ג'.

הרה"ג רבי אברהם גודמן שליט"א

בגליון מספר כ' דן הרה"ג ר' שמואל רוזנר שליט"א בטו"ט אם בעל מום מותר לשחוט. והנה מצאנו שנחלקו הראשונים על מי מוטלת שחיתת קרבנות יחיד לכתחילה, רש"י בפסחים (ז): סובר שזה חובה על הבעלים, ואילו הריטב"א ביומא (כה. בד"ה הראש) סובר שזה שהשחיטה בכלל עבודת הכהנים (ועמש"כ בספר אב"א ביתן שער ג' פי"א).

וסברא היא שעד כמה שנחלקו אם השחיטה עבודת הכהנים כמו כן נחלקו לענין בעלי מומים, שרש"י סובר שכיון שהשחיטה אינה מוטלת על הכהנים כמו כן אין צריכים להדר אחר כהן שכשר לעבודה, ולשיתתו כתב שהבע"מ היו שוחטים. לעומת זה הראשונים שסוברים דלכתחילה היו מהדרים אחר כהנים לשחוט מסתבר לומר שבעלי מומים לא היו שוחטים, ובזה יל"פ דברי המאירי בקידושין שכתב שהבעלי מומים היו חולקים בקדשים משום שהיו מתליעים בעצים מפשיטים ומנתחים ולא הזכיר שהיו שוחטים.

הסיבה באכילת קרבן פסח

הרה"ג רבי ג'מפל ליפשיץ שליט"א - אנטווערפן

ראיתי בגליונכם של כ"א אדר-ב' ניסן מהרה"ג ר' אברהם יונה בינשטוק שליט"א שכתב, דלכא' פשוט שיש מצוה לאכול הפסח בהסבה כמו מצה, אכן צ"ע שלא מצאתי ברמב"ם שיזכיר בכלל מצות הסבה בקרבן פסח וכו'.

והנה נראה מפשטות לשון הרמב"ם שלא צריך לאכול הקרבן פסח בהסיבה, שכתב בפרק ז' מהל' חמץ ומצה ה"ח ואימתי צריכין הסיבה בשעת אכילת כזית מצה ובשתיית ד' כוסות הללו, ושאר אכילתו ושתייתו אם היסב הרי זה משובח וכו'. משמע מפורש מהרמב"ם שאין דין הסיבה באכילת קרבן פסח. וגם בהל' קרבן פסח לא הזכיר כלל דין הסיבה באכילתו.

ולכא' אפש"ל דכיון שיש דין של למשחה באכילת קדשים, לכן לא כתב הרמב"ם שיש חיוב הסיבה באכילת קרבן פסח דזה נכלל כבר בכלל הדין של למשחה, אולם בשיטת הרמב"ם א"א לבאר כן דהנה נחלקו הראשונים האם באכילת בעלים בקדשים יש דין של למשחה, והרמב"ם בפיה"מ לזבחים פרק

י' כתב שרק באכילת כהן יש דין למשחה עיי"ש. וא"כ באכילת קרבן פסח לפי הרמב"ם אין דין כזה, ובע"כ מוכח מסתימת דברי הרמב"ם שאין חיוב הסיבה באכילת קרבן פסח.

וראיתי בפמ"ג סי' תע"ז בא"א סק"א שכתב וז"ל, מ"ש המחבר יאכלנו בהסיבה עפר"ח, ובר"מ ז"ל לא מצאתי שיהא פסח צריך הסיבה ובפ"ח ה"ו כתב כורך מצה ומרור לא פסח עמהם, וא"כ למ"ד אפיקומן זכר לפסח אפשר דא"צ הסיבה וצ"ע קצת בזה'. מבואר דהפמ"ג נוטה לומר דהרמב"ם סובר דאכילת קרבן פסח ל"צ הסיבה וכדבארנו.

והנראה לבאר, דהנה כתב הרמב"ם בפ"ז מהל' חמץ ומצה ה"ו-ז-ח' דצריכין הסיבה בשעת אכילת כזית מצה ובשתיית ארבעה כוסות האלו, אבל בשאר אכילתו ושתייתו אם היסב הרי זה משובח. וצ"ב למה החיוב הסיבה הוא דוקא באכילת מצה ושתיית ד' כוסות ולא בכל הסעודה.

והנראה בזה דכיון דיסוד החיוב לאכול בהסיבה דרך חירות כתב הרמב"ם הוא להראות כאילו הוא בעצמו יצא ממצרים, לכן תקנו חיוב הסיבה דוקא בהמצוות שחיובן הוא מצד שיצא ממצרים, וחיוב אכילת מצה הרי זה על שם שנגאלו, וחיוב שתיית ד' כוסות ג"כ תקנו חכמים כנגד ד' לשונות של גאולה האמורים בפרשת וארא והוצאתי וגאלתי ולקחתי והצאתי וכו', אבל אכילת קרבן פסח כתב הרמב"ם שם בה"ה פסח על שם שפסח המקום ב"ה על בתי אבותינו במצרים וכו', ולכן לא תקנו חיוב הסיבה באכילת קרבן פסח דחיוב אכילתו הוא לא מצד שגאלנו ממצרים, ולפי"ז מבואר שגם הסעודה ל"צ לאכול בהסיבה דאין חיוב אכילת הסעודה מצד גאולת מצרים, רק אם רוצה לאכול הרי הוא משובח אבל אין זה עיקר החיוב.

אמנם הב"ח בסי' תע"ה כתב וז"ל, כתב אחי הר"ר יחיאל וכו' ובעל המנהיג כתב דבעיא הסיבה וכן עיקר, דכיון שבזמן שב"ה קיים היה צריך הסיבה משום פסח שהוא זכר לחירות כמ"ש על מצות ומרורים יאכלהו אלמא דאכילת הפסח הוא העיקר וכו'. מבואר מהב"ח דגם חיוב אכילת פסח הוא זכר לחירות ולכן צריך לאכול הפסח בהסיבה. וכ"כ בשו"ע הרב סי' תע"ה סעיף י"ד. וכ"כ במחצית השקל סי' תע"ה סק"ו שחייב לאכול קרבן פסח בהסיבה. אכן בשיטת הרמב"ם וכפי שהבין גם הפמ"ג י"ל דאכילת פסח אינו מצד שיצא ממצרים וכדבארנו.

הרה"ג רבי ג'מליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

לכבוד המערכת הנפלאה "תורת הקרבנות"

במה שהאריך הג"ר אברהם יונה בינשטוק שליט"א, בענין אם היו אוכלים את קרבן פסח בהסיבה, ע"ש.

הנה ראה עוד מה שכתב בזה בפרי מגדים (או"ח סימן תע"ז, א"א סק"א), ובספר מועדי ישראל לידידי הגאון רבי ישראל שוורץ שליט"א (פסח, סימן ע"ב), ובספר מעדני אשר לידידי הגאון רבי אשר אנשיל שוורץ שליט"א (פסח, עמוד ס"ז), ובקובץ תל תלפיות להגאון רבי מרדכי גרוס שליט"א מה שהביא בזה בשם מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל ובשם בעל השבט הלוי שליט"א. וכן בספרי פרדס יוסף החדש" על הגדה של פסח, (סימן מ"ז). ואכמ"ל.

השתתפות אדירה בכינוס הארצי לכהנים
עמדו כהנים לעבודתכם
שע"י מכון תורת הקרבנות - ממלכת כהנים
לעידוד וחיזוק לימוד סדר עבודת בית המקדש

ואם יתרום זמן גדול יותר משנות חייו, אולי עקב כך לא יזכה לקבל את פני המשיח.

כמו כן האריך הגאון שליט"א שהתקווה העצומה לגאולה מחייבת אותנו להתכונן אליה ולהכין את עצמנו בידיעת ההלכות הנוגעות לזמן הקרב ובא, ובמיוחד הכהנים שיזכו לעבוד בבית המקדש שעליהם מוטלת האחריות לדעת את כל דיני הקודש והמקדש קודם ביאת המשיח.

במעמד המרכזי נשא דברים **הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א** ראש ישיבת חברון, אשר הביא מדברי הגאון מוילנא שבשבעים השנים האחרונות של הגלות יהיה דוחק גדול לתלמידי חכמים וזהו מסימני הגאולה, וא"כ בדורנו אנו שרואים אנו את כל הסימנים מתקיימים לעינינו כאשר הדוחק גובר במיוחד ומרשיעי הברית גוזרים גזירה אחר גזירה, בודאי יש לקוות שזמן הגאולה קרוב מאד.

"כידוע שמרן החפץ חיים ציפה תמיד לגאולה בצורה

מוחשית כפי ששמענו כאן, ואמנם הח"ח לא רק ציפה לגאולה אלא גם פעל לקרב אותה ע"י שזירז את הכהנים ללמוד את ההלכות הנוגעות להם, ושלח לשם כך מכתבים מיוחדים לגדולי הרבנים.

ואמנם לצורך זה נתאספנו כאן ציבור גדול כל כך של כהנים בזמן המסוגל לגאולה כמו חודש ניסן, כיון שאין לנו דבר נשגב מזה לקירוב הגאולה כמו חיזוק הענין של לימוד הלכות הקרבנות.

בכינוס הקודם של מכון תורת הקרבנות, הבאנו את דברי רש"י בב"מ קי"ד ע"ב שסדר קדשים נחשב אצל האמוראים כסדר הנוגע למעשה, משום שנאמר בגמ' במנחות, תלמידי חכמים העוסקים בתורת עולה כאילו הקריבו עולה. ויש להבין הרי גם בסדר טהרות נוכל לומר שכל העוסק בתורת טהרות הרי זה כאילו קיימם, ולמה סדר טהרות אינו נחשב כנוהג בזמן הזה. אלא הביאור הוא שבסדר קדשים כיון שידיעת ההלכות נצרכת לעבודה בבית המקדש, הרי זה חלק מקיום המצוות הנוהגות במקדש, וההכנה שמתכוננים בלימוד הדינים נחשבת ממש כתחילת העסק בעבודת הקרבנות, ולכן הבינו האמוראים שעיקר העבודה במקדש נהגת בזמן הזה ע"י העיון והלימוד בתורת הקרבנות."

עוד הוסיף הגאון שליט"א בשבח האברכים הפועלים לשם שמים כדי להחדיר את לימוד הקדשים להלכה למעשה, שודאי גדולה זכותם מאד. וכעת שהגאולה קרובה ובאה, זהו הזמן להתחזק בענין זה ללמוד את הסוגיות בעיון עד ההלכה למעשה, ובזכות הכינוס הזה שנעשה לכבוד שמים תגדל הציפיה לישועה וההכנה המעשית לגאולה, ועי"ז נזכה לראות בביאת משיח צדקנו כהנים לעבודתם לויים לשירם

במעמד למעלה מאלף כהנים, ובראשות גדולי ישראל, אדמו"רים, רבנים וראשי ישיבות שליט"א, התקיים הכינוס הארצי לכהנים של ארגון "ממלכת כהנים" שעל ידי מכון "תורת הקרבנות". הכנס הגדול לכהנים לחיזוק ועידוד לימוד סדר עבודת בית המקדש, התקיים בס"ד ביום חמישי כ"ד בניסן, באולמי "ארמונות חן" בבני ברק. במעמד נשמעו משאות חיזוק והוכרז על פתיחת מפעל מיוחד למבחנים לבחורי ישיבות ואברכים הכהנים בסדר קדשים.

החל מהשעה 7.30 - השעה היעודה לכינוס הגדול, החלה נהירה רבתי לעבר אולמי "ארמונות חן". מכל רחבי הארץ נקבצו כהנים רבים שהגיעו בין השאר מטבריה, חיפה, אשקלון, תפרח, אופקים ועוד ועוד. דקות מספר לאחר מכן היה האולם מלא מפה לפה, בכהנים שטרחו ובאו כדי לשמוע את משאות הרבנים בכינוס המיוחד, אשר נועד לזרז את לימוד עבודת בית המקדש, כהכנה לגאולה ולבנין בית המקדש.

דברי פתיחה נשא **הגאון רבי יוסף הכהן רפפורט שליט"א** מרבני ארגון "ממלכת כהנים", ובו הביא את דברי החפץ חיים על החובה המיוחדת לכהנים לעסוק בהלכות הקרבת הקרבנות לפני בוא הגאולה, ובפרט שקירוב הגאולה ובנין בית המקדש תלוי מאד במידת הלימוד והעיסוק בדינים אלו.

בדבריו הדגיש הגאון שליט"א, כי גם מי שאינו יכול ללמוד בפועל את הלכות העבודה בבית המקדש, חשוב מאד שיאמר את פרשת התמיד והקטורת לפני התפלה שסגולתם רבה מאד כמובא בספרים, וגם בזה ייחשב לו כאילו הקריב קרבנות אלו אם הינו מבין את הדברים לאשורם.

בסיום הדברים הביע את הערכתו לאברכי הכוללים של "תורת הקרבנות" וללומדי ישיבת בין הזמנים "ממלכת כהנים", המשקיעים את מרצם לבירור הלכות העבודה לקראת בנין בית המקדש, אשר דיניהם תופסים חלק נרחב מסוגיות הש"ס, ובודאי שכרם על כך רב מאד, ויה"ר שיזכו כולם לראות בעבודת הכהנים במהרה בימינו בבנין בית המקדש בקרוב.

לאחר תפילת מעריב ברוב עם נאמרו פרקי תהילים פסוק בפסוק ע"י **הגאון רבי שמחה הכהן קוק שליט"א**. פרקי התהילים מ"ז קל"ב מ"ב נאמרו ברגש רב, ונבחרו באשר הם מבטאים במיוחד את הגעגועים של עם ישראל לגאולה ולבנין בית המקדש.

לאחר מכן דיבר **הגאון רבי צבי פדידה שליט"א** ראש מוסדות "אור גאון", היוזם והמסייע של ארגון "ממלכת כהנים", שעמד בדבריו על החובה הגדולה של כל אחד להאמין בגאולה הקרובה, וסיפר בשם רבו המובהק הגאון הרב חייקין זצ"ל על רבו החפץ חיים, שכאשר חלה הגאון רבי משה לנדניסקי ראש ישיבת ראדין ובני הישיבה נרתמו לתרום לו ימים ושבועות משנות חייהם, לא הסכים החפץ חיים לתרום אלא דקת חיים אחת בלבד, והסבירו תלמידיו שהסיבה לכך משום שחשש שמא יבוא המשיח בסוף ימיו,

קורא' המזרז את הכהנים לעסוק בהלכות העבודה בבית המקדש.

בהמשך הכינוס כיבד את המעמד הגדול **הגה"צ הישיש**

"היות ואנחנו מצפים כ"כ למשיח ולבנין בית המקדש, הרי פשוט שכדי לעבוד בבית המקדש צריך מקודם לדעת את כל ההלכות"

רבי לוי הכהן רבינוביץ שליט"א מח"ס מעדני השולחן, מזקני חשובי הרבנים הכהנים, אשר הטריח את עצמו במיוחד לשאת דברי חיזוק. הגאון שליט"א חיזק ביותר את ציבור הנאספים בהביאו

את דברי המדרש המובא בחפץ חיים שיש להזהר לקרות ולשנות את דיני העבודה גם בזמן שאין ביהמ"ק קיים ועי"ז מעלה עלינו הקב"ה כאילו הקרבנו. משנה חשיבות יש לזה בזמנינו אנו, היות ואנחנו מצפים כ"כ למשיח ולבנין בית המקדש, ופשוט שכדי לדעת איך לעבוד בבית המקדש צריך מקודם לדעת את כל ההלכות.

יתירה מזו, הביא הגאון שליט"א בשם החפץ חיים, הרי אומרים אנו בכל יום ג' פעמים 'על כן נקווה לך ה' אלקינו לראות מהרה בתפארת עוזך', ואם איננו עוסקים בלימוד הלכות העבודה הרי זה מן השפה ולחוץ, וכמה בושה וכלימה תהיה לנו כאשר יודע שכל תפלתנו לבנין בית המקדש לא היתה באמת ובלב שלם כראוי.

לאחר מכן הביע מדברותיו **כ"ק האדמו"ר מספינקא י-ם הכהן שליט"א**, אשר עמד בדבריו למה יש צורך ללמוד את ההלכות קודם ביאת המשיח, והרי כיון שכל הכהנים טמאים וחינוך בית המקדש אינו יכול להעשות אלא בטהרה, א"כ רק אליהו הנביא יעבוד בשבעת ימי הטהרה ואז יוכלו הכהנים לראות כיצד הוא מקריב.

אלא שיש לומר שהנה על הפסוק "בזאת יבוא אהרן אל הקודש" מתרגם יונתן בן עוזיאל 'בהדא מידה יהי אהרן עליל לקודשא', וצריך להבין באיזו מידה מדובר, ומבאר הנפש יהונתן שמדובר במחשבת גאוה שעל ידה השכינה מסתלקת ממנו. והיינו שצריך להיות בענווה והכנעה יתירה בזמן שנכנסים לביהמ"ק, וכמו שמביא הרמ"א בריש סי' א' שכשעומדים לפני המלך וכ"ש לפני ממ"ה הקב"ה שיודע מחשבות, מגיעה הכנעה ופחד ובושת. ולפי זה ניתן ליישב שדבר זה לא נוכל ללמוד מאליהו הנביא כיון שאינו חלק מהעבודה, וגם שהכהנים יהיו עסוקים בלימוד הלכות העבודה, ולכן צריכים ללמוד קודם את ההלכות כדי שנוכל ללמוד ממנו אז איך להתנהג לפני המלך. עוד ניתן לומר שעל ידי שיראו את אליהו הנביא עובד, עדיין לא יהיה זה מספיק כדי לדעת את כל חלקי העבודה המוטלת על הכהנים.

הגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א תלמידו המובהק של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל, ריתק את הקהל במעשים שאירעו אצל מרן זצוק"ל. לפני שנים רבות נשאל מרן ע"י הרבנית עבור אדם מסויים, האם רצוי שיערוך ניתוח ביום

ולזמרם במהרה בימינו אמן.

לאחר מכן דיבר **הגאון הגדול רבי שלום כהן שליט"א** ראש ישיבת פורת יוסף ונשיא מועצת חכמי התורה, אשר דיבר בהתלהבות על חובת השעה

"כמה חשוב לפני הקב"ה שעם ישראל מכין את עצמו להיות ראוי לעבודת המקדש, וכל אדם צריך להקדיש את עצמו לזה"

לקראת זמן הגאולה הקרב ובא, שכל הכהנים ילמדו את ההלכות הדרושות להם היות ומיד יהיה בהם צורך לעבודת בית המקדש.

"אנו אומרים בכל יום אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח, אבל האם באמת מצפים אנו שיבוא, ואפילו אם הננו מצפים לו, האם אנו מצפים שיבוא כבר עכשיו. הגאון רבי חיים זוננפלד שהיה גר בשכונתנו היה קם כמה פעמים באמצע ליל הסדר באומרם אולי עכשיו נשמע את קול השופר, אולי כבר מגיע המשיח, האם אנחנו גם כן מרגישים כך את הציפיה. אכן אם נבצע בפועל את מה שאנחנו יכולים וזהו כאשר נעסוק בתורת הקרבנות בדיני הכהנים, זה בודאי יוכיח שהאמונה שלנו אמיתית ושלמה.

ידוע שההכנה שהאדם מכין את עצמו למצוה חשובה היא מאד בעיני הקב"ה. מצינו בגמרא שיום השישי היה מוכן לנתינת התורה מששת ימי בראשית, אך שואלים התוס' במסכת ע"ז הרי התורה ניתנה בז' בסיון שהרי בשבת ניתנה התורה כמובא במסכת שבת. מתרץ על כך המהרש"א שמ"מ כיון שביום החמישים לספירת העומר היו ישראל מוכנים לקבלת התורה, הרי זה נחשב לפני הקב"ה שיום מתן תורה היה באותו יום. מבהיל הדבר למתבונן כמה חשובה לפני ה' ההכנה למצוה יותר מהמצוה עצמה.

בוואו ונחזיק טובה לאלו שהתעוררו ללמוד את דיני העבודה בבית המקדש, שמכינים את עצמם לביאת המשיח. כמה זה חשוב לפני הקב"ה שעם ישראל מכין את עצמו להיות ראוי לעבודת המקדש, וכל אדם צריך להקדיש את עצמו לזה.

ידוע בשם הנצי"ב שהכהנים אינם מקבלים נחלה בארץ ישראל משום שהם עובדים בבית המקדש ואין זמנם פנוי לחרוש ולזרוע. ויש להבין הרי כל כהן עובד רק יומיים במהלך השנה מלבד בשלשת הרגלים, וא"כ למה אין זמנו פנוי לעבוד באדמה בשאר ימות השנה. אלא שכדי לעבוד יומיים בשנה זקוק הכהן ללמוד במשך כל ימות השנה את הלכות העבודה, שהרי יש בהם הלכות קשות עם פרטים רבים המצריכים השקעה מיוחדת ויסודית. ומזה נלמד שבודאי כבר עכשיו זקוקים אנו להתחיל ללמוד את הדינים הנחוצים, כדי שבזמן שיבנה בית המקדש יוכלו הכהנים מיד להתחיל לעבוד בו. ויה"ר שנזכה להיות מוכנים לעבודה בבית המקדש באמת ובתמים ובלב שלם, ונעשה מה שדורש מאתנו הקב"ה ונקיים את כל רצונו, אמן כן יהי רצון".

בשלב זה חתמו הרבנים הכהנים בזה אחר זה על 'קול

בכל ההלכות צריכים להיות הנהלים בקיאים, כ"ש שבהלכות הנוגעות להם במיוחד, ודאי מחוייבים הם להיות בקיאים".

במעמד המרומם אף הוקרא מכתבו של **כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן הכהן שליט"א** שנשלח ממש עם תחילת המעמד, וכן דברי **הגאון הגדול רבי ברוך שמואל הכהן דזיטש שליט"א** אשר עקב שהותו בחו"ל נבצר ממנו להגיע לכינוס. כמו כן השמיע דברים בנו של **האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק הכהן שליט"א** אשר הביא את דברי אביו הנרגשים לכבוד הנהלים באי הכינוס.

בסיום המעמד כובד **הגאון רבי חזקיהו גולדברג שליט"א** מרבני ארגון "כהנים לעבודתם", להכריז על הקמת הארגון החדש, אשר בו ייבחנו אברכים ובחורים כהנים על ספרי הלכה דיני הקודש והמקדש הנחוצים לכהנים. הגאון שליט"א הסביר את חשיבות ארגון "כהנים לעבודתם" שמטרתו ליצור מתכונת מבחנים בדומה למבחני 'דרשו', כאשר מדי חודש בחדשו ילמדו כל הנהלים נושא או שנים מתוך הספר 'עבודת הקרבנות' לחתנו של החפץ חיים, יחד עם לימוד הסוגיות במקורם מתוך הספר 'ליקוטי הלכות' של הח"ח. על ידי לימוד חדשי זה יוכלו לקבל גם הנהלים שאינם נמצאים במסגרת הכוללים העוסקים בזה בעיון, ידע רב ומעשי בנושא עבודת המקדש, שבודאי יעזור להם לעשות את המוטל עליהם כאשר יבנה בית המקדש בקרוב אי"ה.

במעמד הוכרז גם על הקמת מוקד טלפוני בקו שמספרו 073-7963507, שבו ניתן לתאם קביעת חברותות או מסירת ושמיעת שיעורים בענין הלכות הקודש והמקדש. [עד לכתובת שורות אלו פנו מאות כהנים וישראלים, בבקשה להצטרף למערכת הגדולה בקביעות מתאימה של לימוד הלכות הקרבנות, וכן נפתחים בס"ד כוללים ומסגרות ללימודים אלו בכמה ערים ברחבי הארץ].

בסיום הכינוס הודה המנחה הרה"ח רבי מרדכי שלמה כהן שליט"א לרבני מכון "תורת הקרבנות" ולחברי ארגון "ממלכת כהנים" שהופקדו על קיום מעמד מרומם זה. כן הודה להרה"ג רבי יוסף כהן יו"ר "חסדי נעמי" על תרומתו הנכבדה לקיום הכינוס.

קהל הנאספים יצא בהרגשה כי התקווה העצומה לקירוב הגאולה תלויה בידינו, וכפי שתהיה ההשקעה בלימוד ההלכות הנחוצות לעבודת המקדש, כך נזכה לראות בקרוב בביאת המשיח ובבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

ניתן לשמוע הקלטה מהכינוס בקול הלשון: 03-6171011 ולאחר מכן להקיש 320.

לעצות, רעיונות וסיוע בהתדרת לימוד עבודת המקדש לכהנים, ניתן להשאיר הודעה בטל' 054-8441069

היארציית של אביו, ועל ידי כך לא יוכל להתפלל על אביו בציבור באותו יום. ענה לה הגרי"ש כי יוכל לערוך את הניתוח, ואת יום היארציית ישמור בשנה הבאה. - "בשנה הבאה הרי יבוא המשיח ותהיה תחיית המתים, ואז כבר לא יהיה צורך לשמור את יום היארציית" - אמרה הרבנית בפשטות. לתדהמתה השיב לה הגרי"ש, שמדברי הרמב"ם מבואר שגם לאחר ביאת המשיח עדיין לא יחיו המתים. [כנראה היתה כוונתו לדברי הרמב"ם שפסק כמ"ד "אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות", ואכן מצאתי שכן נתבאר ברבנו בחיי פר' נצבים (ל, טו) שביאר בפסוקים בדרך רמז שתחיית המתים תהיה מאתיים ושש שנה לאחר ביאת המשיח].

המשיח הגאון רב"צ קוק ואמר: "כולנו סבורים כי כאשר יבוא המשיח נוכל לראות את הנהלים שקמו לתחיה ולעבוד כמותם בבית המקדש, אך לפי דברי מרן הגרי"ש נראה שלא תהיה תחיית המתים מיד כשיבוא המשיח, וא"כ בודאי החובה עלינו ללמוד את ההלכות לפני בנין הבית, מה גם שלא את כל פרטי הדינים נוכל ללמוד ממעשיהם של אלו שיעבדו בבית המקדש, וברור שמוטל עלינו לעסוק בזה כפי יכולתנו.

לפני מספר שנים שמעתי שמועה בשם אחד מגדולי הדור הקודמים כי רב הלומד קדשים הינו כ'גזלן', שהרי בזמן זה יכול היה לעסוק בדברים הנוגעים למעשה, וא"כ הרי הוא כגוזל את הרבים. אך מרן הגרי"ש אמר שאינו מאמין שכן אמר אותו רב, שהרי ההיפך הוא הנכון, מי שלומד קדשים בעיון הרי הוא מכשיר את עצמו להשיב בכל חלקי התורה ברמה הרבה יותר גבוהה ומושלמת".

את המעמד הגדול חתם **הגאון המפורסם רבי יהושע כהן שליט"א** מח"ס "כרם יהושע", אשר הביא את הסתירה המפורסמת בין הנאמר בגמ' שכדי להחכים יש לעסוק דיני ממונות לבין הנאמר שסדר קדשים הוא הנקרא סדר החכמה, וביאר שאם כי בודאי שסדר נזיקין מחכים בגלל היותו מלא וגדוש בסברות הלכתיות, לעומת סדר קדשים שדיניו הרבים הם בבחינת גזירת הכתוב, אולם עיקר ידיעת התורה בקדושה וטהרה היא רק בסדר קדשים שבו נמצאות ההלכות הרבות של דיני הקרבנות המקודשים, אשר פרשיות רבות בתורה עוסקות בהם. וממילא ודאי שיש צורך גדול וחשוב מאד לעסוק בסדר זה, ובפרט בזמן הזה שבנין בית המקדש כ"כ קרוב, שצריכים ללמוד היטב את הדינים כדי לעבוד בבית המקדש. ומסתבר שזה חלק מהאמונה של הציפיה למשיח, שמי שמרגיש באמת את הציפיה הרי הוא מתכוון לזה באמת. ובעיקר יש בזה תביעה על הנהלים שנאמר עליהם בגמ' 'כהנים זריזין',

והכוונה כמו שביאר רש"י שהם בקיאים בהלכות, וא"כ אם

התמונות לפי סדר המדברים

הגאון רבי חזקיהו גולדברג

הגאון רבי יהושע כהן

הגאון רבי בן ציון קוק

כ"ק האדמו"ר מספינקא י-ם

הגאון רבי צבי פדידא

הגאון רבי יוסף רפפורט

חודש ניסן תשע"ד

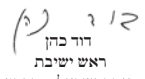
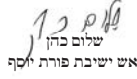
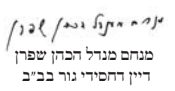
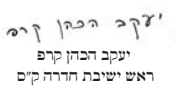
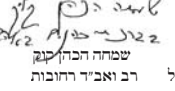
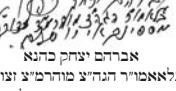
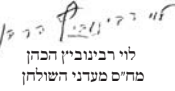
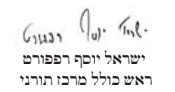
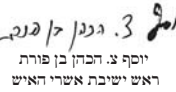

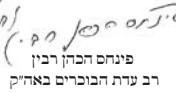

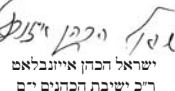
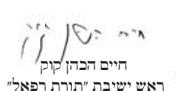
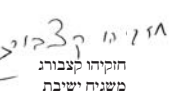
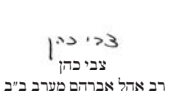
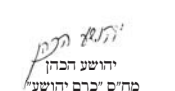
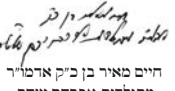
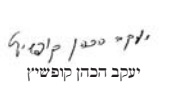
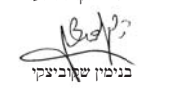

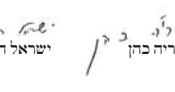
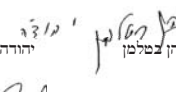

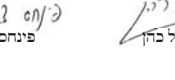
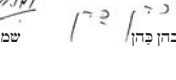
בס"ד

קול קורא

מאת רבותינו הכהנים שליט"א

הנה ידוע כמה טרח ויגע מרן בעל החפץ חיים זיע"א שילמדו עניני קדשים, והרחיב לבאר השיבות הענין של העסק בהלכות הקודש והמקדש כהכנה לעבודת בית המקדש, ובודאי ראויים להאמר דבריו הקדושים ביתר שאת בדורנו אנו כאשר החושך מכסה ארץ ונתקיימו בנו כל הסימנים המעידים שאנו בדור שבן דוד בא, כאשר אנו רואים לעינינו קמגוריא בת"ח גזירה אחר גזירה ואת דוחקם הנורא של עמלי תורה ויגיעיה, ובודאי צריך כל אחד ואחד ובפרט הכהנים המזומנים לעבודה לעסוק ג"כ בסדר קדשים בעניני הקרבנות, כדי להיות בקי בהם הלכה למעשה, אשר זו היא ההכנה הראויה וההגונה לזכות לקבל פני משיח צדקנו, ובוה נזכה לראות בהשבת כהנים לעבודתם במהרה.

וע"ז באנו עה"ח

 דוד כהן ראש ישיבת כנסת ישראל - חברון	 שלום כהן ראש ישיבת פורת יוסף			
 מנחם מנדל הכהן שפרן דיין דחסדי גור בבי"ב	 יעקב הכהן קרפ ראש ישיבת חדרה קים	 שמחה הכהן קנע רב ואב"ד רחובות	 אברהם יצחק כהנא בלאטאמיר הגה"צ מודרמי"צ וצוקל ארמ"ר מספינקא ירושלים	 לוי רבינובין הכהן מח"ס מעדני השולחן
 ישראל יוסף רפפורט ראש כולל מרכז תורני	 יוסף צ. הכהן בן פורת ראש ישיבת אשרי האיש	 נתנאל חיים הכהן מורגהיים הארמ"ר מוולברוז	 פינחס הכהן רבין רב עדת הבוכרים באה"ק	 אבינועם פוסטבסקי ראש ישיבת ברכת יצחק - אור יהודה
 ישראל הכהן אייזנבלאט ריב ישיבת הכהנים י"ם	 חיים הכהן קוק ראש ישיבת 'תורת רפאל'	 חוקיהו קצבורג משגיח ישיבת כנסת יהוקאל אלעד	 צבי כהן רב אהל אברהם מערב בי"ב	 יהושע הכהן מח"ס 'כרם יהושע'
 חיים מאיר בן כ"ק אדמ"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א	 יעקב הכהן קופשין	 בנימין שאןביצקי	 ב.צ. הכהן קוק	 ישראל כהן
 דוד כהן	 ישראל הכהן ארנטרוי	 יהודה אריה כהן	 משה הכהן צטלמן	
 ששון כהן	 פינחס צבי הכהן	 שמואל כהן	 יצחק הכהן כהן	

כנס הכהנים הארצי - 'עמדו כהנים לעבודתכם' - כ"ד ניסן 'ארמונות חן' בני ברק

ציבור הכהנים הענק

בימת הרבנים בכנס

פתאום יבוא... סדרי הלימוד בליווי הקרנות בהלכות קרבן פסח

במהלך ההקרנה הודגש כי על אף שבמבט שטחי נראה שניתן להסתדר בקלות בעניין הפשט העור והוצאת החלבים השונים, הרי שכאשר מכירים את ההלכות הנדרשות יחד עם המציאות, ניכר כי בתחומים אלו החובה לדקדק בכל פרט אינה בגדר הידור גרידא, אלא היא נחוצה ביותר כדי שלא להיכשל באכילת דברים אסורים, או על מנת שלא ייפסל הקרבן או ייאסר באכילה, ובכך עלולה להתבטל מצות אכילת הקרבן, אשר היא המצוה המרכזית בליל הסדר בזמן שביהמ"ק קיים.

חرف הקושי הרב בהעברת הדברים ללומדים בצורה ברורה, הצליח בס"ד 'מכון תורת הקרבות' במשימתו זו להקנות את הידע המדויק בנושא, אשר בלעדיו לא יוכלו להקריב את קרבן הפסח כהלכתו. התקדמות זו חוברת לשאר פעולות המכון, אשר פועל רבות ונצורות להאדיר ולהחדיר את לימוד הלכות הקרבות, כהכנה לבניין בית המקדש, לאחר שכמעט אלפיים שנה לא עסקו בהם בצורה מפורטת כזו אליבא דהילכתא ובבירור כל הפרטים המציאותיים שסביבם.

בסיום ההקרנה יצאו הלומדים בהרגשה נעלית, כי בזכות העיסוק בהלכות הקרבת הפסח נזכה שיבנה ביהמ"ק בקרוב, ויתאפשר לכולנו להקריב את קרבן הפסח, במועדו ובמקומו וכהלכתו, אכ"ר.

הקרנות נוספות התקיימו במהלך חודש ניסן כדלהלן, ביום י"ג בניסן במרכז הפיס מודיעין עילית, ביום י"ז בניסן בביהמ"ס בית-אל בני ברק וביום אסרו חג בביהמ"ס הגדול בני ברק. כמו כן התקיימה הקרנה מיוחדת 'לכהנים ולויים' בער"ח אייר בביהמ"ס 'קהילת משך חכמה' במודיעין עילית. בכל אחת מההקרנות התכנסו מאות משתתפים, אשר באו ע"מ ללמוד בפועל את הלכות הקרבה, מתוך ציפיה עמוקה שנזכה בקרוב לבנין בית המקדש ולעבודת הכהנים.

ההקרנות הופקו בדיסק מיוחד על ידי המכון, וניתן לרכשו במחיר סמלי במוקדים ברחבי הארץ. מידע על המוקד הקרוב בטל' 052-7653813. כמו כן ניתן להשיג במוקדים את חוברת ההלכות עם ההדרכות למעשה.

מתוך ציפיה מיוחדת לזכות להקריב את קרבן הפסח בשנה זו, השתתפו מאות אברכים בסדרי לימוד מיוחדים ללימוד הלכות הקרבת קרבן פסח, שהתקיימו בימי ח' וט' בניסן במוסדות "אור גאון" בני ברק. לסדרי הלימוד נלוו שיעורים מיוחדים בהלכות הפסח, והקרנה ייחודית ומדהימה על כל סדר עשיית קרבן פסח.

סדרי הלימוד שנערכו ע"י 'מכון תורת הקרבות', היוו מוקד משיכה לאברכים רבים אשר בקשו לברר היטב מבעוד מועד כיצד עליהם לנהוג בעצמם במידה ויזכו להקריב קרבן פסח.

שבועות מספר קודם לכן שקדו חברי מכון תורת הקרבות יחד עם ת"ח המתמחים בנושאי ניקור הגיד והחלבים, להבין היטב את הפעולות הנצרכות להיעשות בקרבן פסח, הכוללות את הפשט העור, ניקור חלבי האימורים וגיד הנשה, אשר כל אחד יזדקק לעשותם כאשר יביא את קרבן הפסח.

לצורך בירור העניינים נעשו מספר הדגמות בכבשים שהובאו למטרה זו, כאשר על ידם נתבררו פרטים רבים התלויים בהכרת חלקי הבהמה השונים. לאחר מכן נכתבו כל הלכות ההקרבה בחוברת מיוחדת, כאשר בנוסף להלכות נכתבו גם הדרכות מעשיות לביצוע הדברים מניסיונם של צוות הת"ח שערך את ההדגמה.

כאמור, אברכים רבים ביניהם בלטו תלמידי חכמים חשובים השתתפו בסדרי הלימוד, שבהם נלמדה סוגיית הקרבת קרבן פסח, בשילוב ההקרנה הייחודית, שעל ידה נחשפו הלומדים לכל חלקי הבהמה, וכך נתבארה להם סוגיית זו בכל פרטיה ודקדוקיה.

התלהבות רבה ניכרה על פני המשתתפים כאשר בחלק מסדרי הלימוד שקדמו להקרנה, נשאו דברים מספר רבנים חשובים, ביניהם הגאון רבי יוסף הכהן רפפורט שליט"א והגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א. הרבנים הגאונים הדגישו בדבריהם את החובה להתכונן לעבודת בית המקדש בלימוד ההלכות הרבות, הן לצורך קיומם בפועל כאשר נזכה לזה בקרוב, והן מפני שעל ידי זה ניכרת הציפיה העצומה לביאת המשיח, וכפי שהחדיר מרן החפץ חיים זי"ע, שקירוב הגאולה תלוי מאד בלימוד עניני הקרבות.

ציבור הלומדים

את המחשת סדר
עשיית קרבן פסח

מוסדות 'אור גאון'
בני ברק

בתמונה הימנית נראה נואם
הגאון רבי יוסף הכהן רפפורט שליט"א
מרבני ארגון "ממלכת כהנים"

גפן של זהב
תמיהות וקושיות בהלכה

פגימה בגג המזבח

הרה"ג רבי טוביה בן דוד שליט"א

חלקו הראשונים בגדר דין פגימה בסיד המזבח, דעת רש"י בחולין (יז:): שהוא משום דכתיב וזבחת עליו, וברשב"א (שם יח.) הובא דעה וכן היא להדיא בתוספות בסוכה (מט. ד"ה שכל) שהוא פסול משום שאינו מרובע, ועי' בספר תורת הקודש (ח"א סי' יב) כמה וכמה נפק"מ לדינא בפלוגתא זו.

ויש לדון האם יש פסול פגימה בסיד בגגו של המזבח, והנה אם הפסול משום שאינו שלם כשיטת רש"י נראה דה"ה נמי פגימה בגגו, ומה שיש לדון בזה האם חסרון בגג המזבח הוי חסרון בשם 'מרובע' דלכאורה דין מרובע נאמר רק בהיקף המזבח ולא בראש גגו, ויל"ע בזה.

ויעויין בתוספות בזבחים (סא: ד"ה אע"פ) שנקטו כדבר פשוט שהמזבח של המשכן בשעת המסעות היה מזבח פגום, ובטהרת הקודש תמה עליהם אמאי הוי מזבח שנפגם. ולכאורה אי נימא שהמזבח של המשכן לא היה לו גג נחושת (כמבואר בדברי רש"י, ועי' בזה בראבי"ה בסוף חגיגה), א"כ נמצא שבכל סילוק מסעות שלא היה עפר בגג המזבח היה חשיב מזבח פגום. ויש לדון אם הדבר תלוי בפלוגתת הראשונים אם כל פסול פגימה תליא בשם רבוע.

חציצה בפתילי התכלת של הציץ

הרה"ג רבי טוביה בן דוד שליט"א

תבו התוספות (זבחים יט. סוד"ה תפילין) דלא חציצי רצועות התפילין תחת פתילי הציץ. ומבואר בדבריהם דאין פסול חציצה אם יש דבר החוצץ בין פתילי הציץ לראש, ולכאורה הביאור בזה משום דפתילי הציץ אינם מגוף הבגד עצמו אלא רק היכי תימצי לקשירת הציץ, ולכן אין בהם פסול חציצה.

ולפי זה יש לדון דאם נקרע מעט מהפתיל או ניטשטש בטיט וכדומה דבכל בגדי כהונה הוא פסול משום שאינו לכבוד

ולתפארת, לכאורה לא יפסול אם אירע כן בפתילי הציץ כיון שאינם מגוף בגדי הכהונה אלא רק אופן הקשירה. וכן יש לדון בפתילי החושן והאפוד, אי חשיבי מגוף בגדי הכהונה, או רק בתורת היכי תימצי לקשירה, ונפק"מ כנ"ל.

אמנם יש להקשות על זה מסוגיית הגמרא בחולין (קלח.) דשיעור ראשית הגז כדי לעשות בגד קטן [-של בגדי כהונה] כדכתיב לעמוד לשרת דבר שהוא ראוי לשירות ומאי ניהו אבנט, והקשו בגמרא ואימא כיפה של צמר [-פתיל התכלת] שהיתה מונחת בראשו של כהן גדול ועליה ציץ נתון וכו'. ולכאור' מבואר בגמרא דפתיל התכלת הוא מגוף בגדי הכהונה, ולכן נחשב בגד קטן שהוא ראוי לשירות, וע"כ משום שאופן זה של קשירת הציץ אינו רק היכי תימצי לקשירה אלא זהו גופא בגד הכהונה, וצ"ע דא"כ אמאי אין בזה פסול חציצה.

אכילת בעלים קודם הקטרת האימורין

הרה"ג רבי אוריאל גרונשטיין שליט"א

איתא בפסחים נטב, 'יכול יהו כהנים רשאים בחזה ושוק עד שלא הוקטרו אימורין תלמוד לומר וכו'. ונסתפקו האחרונים האם האי דינא שאין רשאים בחזה ושוק עד הקטרת האימורין הוא גם בחלק הבעלים בבשר, שאין הבעלים רשאים לאכול את חלקם עד שיוקטרו האימורין. עיין משנה למלך פי"א ה"ד ממעשה הקרבנות שהוכיח דאף בחלק הבעלים הוא כך אעפ"י שהפסוק נאמר על אכילת כהנים, ובצל"ח ביצה כב, (ד"ה נחזור) דחה ראייתו. וע"ע בדרך אמונה פ"ג מהלכות ביכורים הי"ד בביאורו ל"ד"ה כל פינות שנסתפק בזה והוכיח מדברי הראשונים דגם בחלק הבעלים נאמר דין זה, עיי"ש.

ונראה לענ"ד הוכחה גדולה דאף בחלק הבעלים הוא כך מהמבואר בפסחים עזב, דיש ללמוד דאין הבשר מותר באכילה עד שיוזק הדם מק"ו מאימורין דכי איתנהו מעכבי עיי"ש. וביאר רש"י דאימורין מעכבין הכוונה לגמ' בדף נטב. ואי נימא דמעכבין רק לאכילת כהנים, אכתי צריך פסוק ללמד על דם דמעכב אכילת בשר לבעלים. וא"כ יש כאן הוכחה ברורה שאף חלק הבעלים בבשר אינו נאכל עד שיוקטרו האימורין. ואיך נעלם מכל הני אחרונים הוכחה זו.

הודעה חשובה לשוחרי הלכה

לאור הביקוש הרב לספרי הלכה בעניני עבודת הקרבנות במקדש, העמיד המכון מוקדים רבים ברחבי הארץ לצורך רכישת ספרי המכון ועוד ספרים שונים בהלכות אלו. מידע על המוקד הקרוב בטל' 052-7653813. [להקמת מוקדים נוספים פנה לטל' הנ"ל]. במוקדים ניתן להשיג:

- ספר תורת הקרבנות - הכרך הראשון בסדרת הספרים המקיפה את כל הלכות הקרבנות. המחיר 35 ₪ בלבד.
- קונטרס קרבנות מועדי השנה - תקציר הלכות ייחודי על קרבנות חג הפסח, חג השבועות, יום כיפור וחג הסוכות. המחיר 15 ₪ בלבד.
- הדיסק החדש של 'מכון תורת הקרבנות' על סדר עשיית קרבן פסח - 25 ₪ בלבד. חוברת הדרכות משלימה - 10 ₪ [חנם לרוכשי הדיסק].
- הדיסק על המחשת עבודות הקרבן [קרבן עולה ועוד] כולל תמונות סבוארות - 35 ₪ בלבד. חוברת פרטי הדינים - חנם לרוכשי הדיסק.
- ספר 'עבודת הקרבנות' להגאון רבי אהרן כהן חתן החפץ חיים זצ"ל - בכריכה קשה 30 ₪, בכריכה רכה 10 ₪ בלבד.
- ספר 'ובא לציון גואל' - ערוך מדברי מרן החפץ חיים על ההכנה לגאולה וחיזוק הדברים המקרבים את ביאתו. חובה בכל בית! המחיר 15 ₪ בלבד.

כמו כן ניתן להשיג את הספר הנפלא 'משאת ישראל' על חומש ויקרא מאת הרב כרמל זצ"ל, במחיר 20 ₪ בלבד, אצל: משפחת טרופר רשב"ם 10 ב"ב טל' 03-6185626 או משפחת ברונשטיין רח' אלקנה 15 ירושלים טל' 02-5374388

יסוד המזבח
נידונים יסודיים בהלכה

ברכה על אכילת קדשים פחות מכזית

הרה"ג רבי יוסף שמעון פרסר שליט"א

דועים דברי ה"בית הלוי" (ח"א סי' ב' אות ז', וח"ג סי' נ"א אות ג') דשאני גדר מצות אכילת פסח דהוי חיוב אקרפתא דגברא לאכול כזית, מחיוב אכילת שאר קדשים דהוא דין על החפצא של הקרבן שייאכל, ולכן מבואר ביומא ל"ט ע"א דבחלוקת לחה"פ חילקו לכל אחד כשיעור פול דהוי פחות מכזית, דאף דאין אכילה פחות מכזית, מ"מ שפיר מתקיימת בזה המצוה שייאכל.

והנה ברא"ש בפרק ערבי פסחים (סי' כ"ה) כתב דבמצות אכילת מרור צריך לאכול כזית כדי שיוכל לברך, וביאר דבריו בשאגת אריה (סי' ק') דכיון דמברך בלשון על 'אכילת' מרור, ואין אכילה פחות מכזית, אזי אף שלעיקר המצוה דמרור ל"צ לאכול כזית, מ"מ בשביל הברכה צריך שיאכל כזית.

ולפי זה יש לתמוה, דהנה בתוספתא סוף ברכות (הובא ברש"י ברכות מ"ח ע"ב) איתא דהאוכל קדשים מברך אקב"ו "לאכול את הזבח". והובא ברמב"ם (פ"ז מחו"מ) לגבי קרבן חגיגה. וא"כ יש לדון האם כל אוכל קדשים פחות מכזית מברך, שהרי כדי לברך בלשון אכילה 'לאכול הזבח', או 'על אכילת הזבח', צריך לאכול כזית בשביל הברכה. ומאידך אין זה משמע בבית הלוי, שיש חילוק לענין ברכה בין אוכל כזית לפחות מכזית.

[ובמש"ח פ' צו כתב שלא היו אוכלים פחות מפול דהא אין אכילה פחות מכזית, אלא היו מצרפים מאכלם עם קרבנות אחרים, עיי"ש. ואולם גם לדידה צ"ע לפי מה שנתבאר במשל"מ ריש ה' מעשה"ק דבכל זבח צריך לפרט בברכה את שם הזבח, כגון 'על אכילת חטאת' וכדו', א"כ צ"ע איך יברך כיון שמכל קרבן יש לו פחות מכזית, ואין נוסח ברכה כוללת לכל הקרבנות יחד].

ושאלתי זה להגאון ר' אברהם נח גרבוז שליט"א בעל 'מנחת אברהם', והשיב דאיה"נ צריך שהכהן שאוכל כזית יוציא את שאר הכהנים ידי חובת הברכה. [ולכאוו' כוונתו לדברי החת"ס (או"ח סי' מ"ט) והמנ"ח (מ' קל"ד) דגם אם אוכלים כולם פחות מכזית צריך עכ"פ שאחד יאכל כזית, עיי"ש. אולם הביה"ל לא אזיל בשיטה זו, ומ"מ אפשר דגם לדידה אם יש כהן שאוכל כזית הוא יוציא את כולם ידי חובתם בברכה, ובכל גווי אין להם לברך בעצמם].

והגאון רח"מ שטינברג שליט"א בעל 'משנת חיים' השיב, דהנה סברת הרא"ש שם היא, דבמרור כיון דלא כתיב ביה אכילה בקרא, דהא דכתיב על מצות ומרורים "יאכלוהו" קאי על הפסח (עי' פסחים קט"ו), ומה"ט כשבאו חז"ל לתקן ברכת אכילה בלשון 'על אכילת מרור', תיקנו שלא יאכל פחות מכזית כי אין אכילה פחות מכזית, [ולא רצו לתקן ברכה שלא בלשון אכילה ואכמ"ל]. אך כ"ז במרור דמשום לשון אכילה שבברכה הוא דבעי שיאכל כזית, אבל באכילת קדשים, מאחר דקי"ל

דמתקיימת המצוה גם בפחות מכזית, וזהו המצוה שנכתבה בקרא

"ואכלו אותם", נמצא שבזה התורה קוראת גם לפחות מכזית בלשון אכילה, וא"כ שפיר שייך לברך בלשון אכילה גם על פחות מכזית.

אכן נראה להעיר דכ"ז ניחא בחלק הכהנים, אבל בחלק הבעלים הרי נחלקו הראשונים אם זה נכלל במצוה זו, ובשלמא לדעת רש"י (בפסחים נ"ט ע"א) דחלק הבעלים ג"כ איכלל בהאי קרא ד"ואכלו אותם" ניחא, אבל לדעת הרמב"ם דהאי קרא לא קאי אלא על אכילת הכהנים, א"כ על חלק הבעלים אין לנו לשון אכילה בקרא, ותו א"א לברך בלשון אכילה אלא א"כ יש כזית, וכהיא דמרור. וא"כ יל"ע אם יש לברך על אכילת פחות מכזית לדעת הרמב"ם.

באיסור הקרבה אחר תמיד של בין הערביים

הרה"ג רבי אריה הכהן אילוביצקי שליט"א

בואר בגמ' בכמה מקומות דין עליה השלם כל הקרבנות כולם, שהוא דין שהתמיד של ביה"ע יהיה אחרון לכל הקרבנות, ואסור להקריב אחריו שום קרבן.

ויל"ע ביסוד הדין, אם הוא דין להשלים את כל הקרבנות על תמיד של שחר, וכמו שנקט רש"י בפסחים נ"ח ע"א ונ"ט ע"ב, או הוא איסור עצמי לא להקריב אחר התמיד של בין הערביים, [ועי' חי' ר' לייב סי' י"א שחקר כעיי"ז].

ונפק"מ פשוטה לזה בגוונא שלא יקריבו באחד הימים תמיד של שחר מסיבה כל שהיא, אך בבין הערביים יקריבו את התמיד, האם יהיה מותר להקריב אחריו קרבן, דאם הוא דין להשלים על תמיד של שחר, כאן הא ליכא של שחר ויתכן שלא יהיה בזה איסור, שהרי א"א לקיים את הדין של הקרבה על של שחר, והוי כאונס, [א"כ נימא דהוא גדר של איסור עשה, דהאיסור במעשה הקרבה שלא על תמיד של שחר, דאז אפי' אי ליכא תמיד של שחר אסור להקריב קרבן אחר בין הערביים], אבל אם הוא דין עצמי לא להקריב אחר תמיד של ביה"ע ואין זה שייך כלל לדין תמיד של שחר, עדיין י"ל שיהיה אסור, וצ"ע בזה לדינא.

בענין רצפת העזרה

הרה"ג רבי אהרן סגל שליט"א

הרמב"ם (פ"א מהל' בית הבחירה ה"י) פסק שמרצפין את כל העזרה באבנים יקרות. ויש להסתפק האם תחת המזבח ג"כ היה דין לרצף או דכיון שהיה בנוי מעליו המזבח אין טעם לרצף שם. וקצת יש ללמוד לזה מהא דכתלים שאחורי הדלתות בהיכל לא היו טוחים בזהב כיון שלא היו נראים כדאי' במדות (פ"א מ"ד), וא"כ ה"ה רצפה שתחת הכבש, או שמא יש חילוק. וצ"ב.

מכון "תורת הקרבנות" ת.ד. 3196 בני ברק

טל' 050-4134645

כתובת: korbanot@okmail.co.il

ניתן לקבל את הגיליון במייל מידי חודש

הערות תמיחות וישובים בעניני הלכות הקרבנות יתקבלו עד י' בחודש. עדיפות להערות קצרות. ניתן לשלוח ע"י הנציגים בכוללים או במייל לכתובת או לת.ד. 3196 ב"ב